

Tarihin Konusu

Tarihçiler "ulusların tarihi hükümdarların
nın tarihi değildir, ulusların tarihi medeniyetlerini tarihidir" der-
ler. Ancak bu "medeniyet" sözünden ne anlaşılmalıdır? Sosyoloji diliyle
medeniyet (civilisation) bilim, onun uygulanmasından çıkan fen ve
~~her türlü~~ her türlü teknik kuralların, *(ampirik bulguların)* toplamı demektir.
Objektif bir sosyoloji metodolojisinin doğru bulabileceği me-
deniyet anlayışı böyle bir anlayış olabilir. Tarihçiler medeniyet
sözünü daha geniş bir anlamda kullanırlar. Onların medeniyet dedik-
leri sosyal kurumların toplamıdır. Tarihçilere göre medeniyet, din, dil,
ahlâk, hukuk, ekonomi, bilgi, teknik, güzel sanat, eğitim gibi
bütün sosyal kurumların toplamıdır. Görülüyor ki, tarihçilerin medeni-

yet anlayışı oldukça kasıtlı bir
anlayıştır. Çünkü aynı soydan
bu anlayış aynı soydan olan iki
gerçeği birleştirme kasıtlıdır.
Tarihin konusu üzerinde biraz düşünelim.

Tent Adam Gazetesi
Gunal Sok. NO. 5
Kadıköy/İstanbul

Sosyoloji bilimine göre bütün toplumlar

~~İnsan Sanat eserlerini~~ meydana getiren iki öz vardır : Gerçek yargıları (Jugements de réalité) ile değer yargıları (Jugements de valeur). Birincilere "teknik", ikincilere "değer" diyoruz. Teknik tabiatlı yöneltmeye yarar. İnsan tabiatı teknikle yöneltir, teknikle işler, teknikle yaratır.

Sosyoloji diliyle medeniyet (civilisation) bilim, onun uygulanmasından çıkan fen ve her türlü teknik kuralların, gerçek yargılarının topu demektir. Objektif bir sosyoloji metodolojisinin doğru bulabileceği medeniyet anlayışı böyle bir anlayış olabilir. Tarihçiler medeniyet sözünü daha geniş bir anlamda kullanırlar. Onların medeniyet dedikleri sosyal kurumların topudur.

ve kültür anlayışı

Görüyor ki, tarihçilerin medeniyet anlayışları *homogène*, türdeş olmuyan bir anlayıştır. Çünkü bu anlayışta hem bilgi, teknik gibi gerçek yargıları, hem de din, dil, ~~sanat~~ gibi değer yargıları vardır.

Tarihçilerin medeniyet anlayışı ve darsa darsun,

~~medeniyet~~ tarih anlayışına uygun olan tarih, bütün sosyal kurumların tarihidir. Böyle olunca, güzel sanatların tarihi de tarihçi anlayışıyla medeniyet tarihinin bir koludur. Bu anlayışla Türk sanat tarihi Türk medeniyetinin en çok karanlıkta kalan, en az bilinen bir kısmıdır. Türk medeniyeti de insan medeniyetinin ayrılmaz bir parçası olduğuna göre, Türk sanatlarının incelenmesi, insanlık tarihinin bir parçasının incelenmesi olacaktır. Bunun iyiliği bütün insanlar için olacaktır.

demektir.

Böyle bu tarihi saydık

160

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlerde İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tanıtı

Ismayıl Hakkı Baltacıoğlu Koleksiyonu

BLTWRT0100501